

Kinnitatud direktori 10.11.2017
käskkirjaga nr 1-1/22

TALLINNA MUUSIKAKESKKOOL

Gümnaasiumi õppekava

ÜLDOSA

SISUKORD

1. peatükk: ÜLDSÄTTED

§ 1. Õppekava koostamise alused ja ülesehitus

§ 2. TMKK õppekava uuendamise ja täiendamise kord

2. peatükk: ÜLDOSA

1. jagu: Üldkeskhariduse alusväärtused ja ülesanne

§ 3. Gümnaasiumihariduse alusväärtused

§ 4. Muusikakeskkooli sihiseade

2. jagu: Õppe- ja kasvatusesmärgid

§ 5. Üldpädevused ja nende kujundamine

§ 6. Gümnaasiumis taotletavad pädevused

3. jagu: Õppimise käsitlus ja õppekeskkond

§ 7. Õppimise käsitlus

§ 8. Õppekeskkond

5. jagu: Õppekorraldus

§ 9. Üldine õppekorraldus

§ 10. Õppesuunad ja erialad

§ 11. Õppeainete kohustuslikud kursused kõikidele õppesuundadele

§ 12. Instrumendi õppesuuna kohustuslikud ning valikained

§ 13. Koorijuhtimise- ja vokaalsuuna kohustuslikud ja valikained

§ 14. Muusikateaduse- ja heliloomingusuuna kohustuslikud ja valikained

§ 15. Tunnijaotusplaan

§ 16. Läbivad teemad

§ 17. Õpilaste ja lastevanemate teavitamine ning nõustamine

§ 18. Õpilasuurimuse ja praktilise töö korraldamise põhimõtted

§ 19. Hariduslike erivajadustega õpilaste arengu toetamine

§ 20. Karjäärteenuse korraldus

§ 21. Ülekooliliste ja koolidevaheliste projektide kavandamise põhimõtted

6 jagu: Hindamine ja gümnaasiumi lõpetamise tingimused

§ 22. Hindamine

§ 23. TMKK hindamissüsteem

§ 24. Teadmiste ja oskuste hindamine

§ 25. Kujundav hindamine

§ 26. Kokkuvõttev hindamine

§ 27. Hinde vaidlustamine

§ 28. Õpilase järgmisse klassi üleviimine, täiendavale õppetööle või klassikursust kordama jäätmine

§ 29. Gümnaasiumi lõpetamise tingimused

7 jagu: Õpetaja töökava

§ 30. Aineõpetaja töökava koostamise põhimõtted

1. peatükk: ÜLDSÄTTED

§ 1. Õppekava koostamise alused ja üleschitus

(1) Tallinna muusikakeskkooli (edaspidi TMKK) gümnaasiumi õppekava on õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument, mille koostamisel on kool lähtunud riiklikust õppekavast ja kooli arengukavast, pidades silmas muusikavaldkonna vajadusi Eestis, samuti kooli töötajate, vanemate ja õpilaste soove ning vaimseid ja materiaalseid ressursse.

(2) TMKK õppekava koostamise ja arendamise demokraatliku korralduse eest vastutab kooli direktor. Õppekava kehtestab direktor, olles selle eelnevalt läbi arutanud kooli pidaja, hoolekogu, õppenõukogu ja õpilasesindusega.

(3) Kooli õppekava koosneb üldosast ning õppeainete ja kursuste ainevaldkonniti koondatud kavadest.

§ 2. TMKK õppekava uuendamise ja täiendamise kord

(1) TMKK õppekava uuendamise ja täiendamise ettepanekud esitatakse huvigruppide poolt juhtkonnale õppeaasta lõpul.

(2) Esitatud muudatusettepanekute kohta küsitakse arvamust kooli hoolekogult, õpilasesinduselt ja õppenõukogult.

(3) Kooli õppekava muutuse kehtestab direktor.

2. peatükk: ÜLDOSA

1. jagu: Üldkeskhariduse alusväärtused ja ülesanne

§ 3. Gümnaasiumihariduse alusväärtused

(1) Üldkeskhariduses toetatakse võrdsel määral õpilase vaimset, füüsilist, kõlbelist, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut ning tema individuaalsetest eripäradest ja isiklikest huvidest tulenevate haridusvajaduste rahuldamist. Gümnaasium loob igale õpilasele võimalused tema võimete maksimaalseks arenguks õpilase eelistusi arvestades, loovaks eneseteostuseks, teaduspõhise maailmapildi kinnistumiseks ning emotsionaalse, sotsiaalse ja kõlbelise küpsuse saavutamiseks.

(2) TMKK kujundab oma õpilastes eelkõige väärtushoiakuid ja -hinnanguid, mis on isikliku õnneliku elu ja ühiskonna eduka koostöömise aluseks. Tähtsustatakse väärtusi, mis aitavad kaasa ühiskonna inimvara ning riigi majanduse arengule.

(3) TMKK-s oluliseks peetud väärtused on kooskõlas GRÕK §3 nimetatud alusdokumentides esitatud eetiliste põhimõtetega. Alusväärtustena tähtsustatakse üldinimlikke väärtusi (ausus, hoolivus, aukartus elu vastu, õiglus, inimväärikus, lugupidamine enda ja teiste vastu) ja ühiskondlikke väärtusi (vabadus, demokraatia, austus oma keele ja kultuuri vastu, patriotism, kultuuriline mitmekesisus, sallivus, keskkonna jätkusuutlikkus, õiguspõhisus, solidaarsus, vastutustundlikkus ja sooline võrdõiguslikkus).

(4) TMKKs omandatav üldkeskharidus on jätkuks põhiharidusele uue põlvkonna sotsialiseerumisel, mis rajaneb eesti kultuuri traditsioonidel, Euroopa ühiseväärtustel ning maailma kultuuri ja teaduse saavutustel. Üldkeskhariduse omandanud vaimselt, sotsiaalselt, emotsionaalselt, kõlbeliselt ja füüsiliselt küpsed inimesed tagavad Eesti ühiskonna sotsiaalse, kultuurilise, majandusliku ja ökoloogilise arengu jätkusuutlikkuse.

§ 4. Muusikakeskkooli sihiseade

(1) Gümnaasiumil on nii hariv kui ka kasvatav ülesanne. Gümnaasiumi ülesanne on noore ettevalmistamine toimimiseks loova, mitmekülgse, sotsiaalselt küpse, usaldusväärse ning oma eesmärged teadvustava ja saavutada oskava isiksusena erinevates eluvaldkondades: partnerina isiklikus elus, oma kultuuri kandja ja edendajana, tööturul erinevates ametites ja rollides ning oma ühiskonna ja looduskeskkonna jätkusuutlikkuse eest vastutava kodanikuna.

(2) TMKK ülesanne on luua tingimused, et õpilased omandaksid teadmised, oskused ja väärtushoiakud, mis võimaldavad jätkata tõrgeteta õpiteed kõrgkoolis. TMKK sihiks on tagada õpilaste haridustee jätkumine Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias või teistes muusikakõrgkoolides.

(3) Nende ülesannete täitmiseks ja eesmärkide saavutamiseks keskendutakse:

- 1) õpilaste iseseisvumisele, oma maailmapildi kujunemisele ja valmisolekule elus toime tulla;
- 2) adekvaatse enesehinnangu kujunemisele;
- 3) iseseisva õppimise ja koostööoskuste arendamisele;
- 4) edasise haridustee võimaluste tutvustamisele ja hindamisele;

5) kodanikuoskuste, -aktiivsuse ja -vastutuse väljakujunemisele.

(4) Teadmiste, väärtushinnangute ja praktiliste oskuste omandamine ja arendamine toimub kogu kooli õppe- ja kasvatusprotsessi, kodu ja kooli koostöö ning õpilase vahetu elukeskkonna koostöö tulemusena.

(5) TMKK seisab eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimise ja arengu eest, seepärast pööratakse TMKK õpetuses ja kasvatuses erilist tähelepanu eesti keele õppele.

2. jagu: Õppe- ja kasvatusesmärgid

§ 5. Üldpädevused ja nende kujundamine

(1) Pädevus on asjakohaste teadmiste, oskuste ja hoiakute kogum, mis tagab suutlikkuse teatud tegevusalal tulemuslikult toimida.

(2) Üldpädevused on aine- ja valdkonnaülelised pädevused, mis on väga olulised inimeseks ja kodanikuks kasvamisel. Üldpädevused kujunevad kõikide õppeainete kaudu, aga ka tunni- ja koolivälises tegevuses ning nende kujunemist jälgitakse ja suunatakse õpetajate ning kooli ja kodu koostöös.

(3) TMKK õppekava taotleb õpilastel järgmiste üldpädevuste kujunemist:

1) Kultuuri- ja väärtuspädevus – suutlikkus hinnata inimsuhteid ning tegevusi üldkehtivate moraalinormide seisukohast; tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, loodusega, oma ja teiste maade ning rahvaste kultuuripärandiga ja nüüdisaegse kultuuri sündmustega, väärtustada loomingut ja kujundada ilumeelt.

Muusikakeskkoolis kujundatakse väärtuspädevust lugupidava suhtumise kaudu kaasinimestesse ja ümbritsevasse keskkonda. Ülekooliliselt korraldatavate üritusega (aktused, kooli galakontserdid jms) pööratakse tähelepanu koolipere omavahelistele suhetele. Ilumeelt ja loomingulisust arendatakse eriti muusikakultuuri vahendusel. Indiviidi seotust ühiskonnaga õpitakse tajuma nii läbi isikliku lavalise kogemuse interpreedina kui ka publikuna saalis olles. Austusega suhtutakse nii klassikalisse kui ka nüüdiskultuuri. Heliloomingu inspiratsiooniallikatena teadvustatakse loodust ja teiste rahvaste kultuuri.

2) Sotsiaalne ja kodanikupädevus – suutlikkus ennast teostada, toimida teadliku ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut; teada ning järgida ühiskonnas kehtivaid väärtusi ja norme ning erinevate keskkondade reegleid; teha erinevates situatsioonides koostööd teiste inimestega; aktsepteerida inimeste erinevusi ning arvestada nendega suhtlemisel.

Muusikakeskkoolis valitseb positiivne ja kaasinimest austav keskkond, kus on loodud soodsad tingimused õpilaste isikupäraseks arenguks. Koolis arendatakse sotsiaalset pädevust eri vanusegrupe hõlmava muusikalise koostöö abil (osalemine ansamblites, orkestrites, koorides ja eriala- ning koolikontsertidel, õpilasuürituste korraldamine jne). Sotsiaalse pädevuse kujunemisel on suurem roll ühiskonnaõpetusel, ajalool, geograafial, inimeseõpetusel, kirjandusel ning muusika- ja kunstilool.

3) Enesemääratluspädevus – suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi; järgida terveid eluviise; leida lahendusi iseendaga, oma vaimse ja füüsilise tervisega seonduvatele ning inimsuhetes tekkivatele probleemidele.

Muusikakeskkoolis pööratakse suurt tähelepanu analüütilise mõtlemise arendamisele. Muusikas analüüsitakse enese ja teiste esitusi nii individuaalselt kui kollektiivi osana. Nii muusika- kui üldainetes pööratakse erilist tähelepanu tagasiside andmisele. Karjääriotsuseid toetatakse erialaliste arenguvestluste ja teabepäevade kaudu. Enesemääratluspädevuse kujunemisel on oluline roll ühelt poolt ühiskonnaõpetusel, ajalool, kirjandusel ning muusika- ja kunstilool, teiselt poolt kehalisel kasvatusel, inimeseõpetusel ja bioloogial.

4) Õpipädevus – suutlikkus organiseerida õppekeskkonda ja hankida õppimiseks vajaminevat teavet; planeerida õppimist ning seda plaani järgida; kasutada õpitut, sealhulgas õpioskusi ja -strateegiaid, erinevates kontekstides ning probleeme lahendades; analüüsida enda teadmisi ja oskusi, tugevusi ja nõrkusi ning selle põhjal edasiõppimise vajadust.

Muusikakeskkoolis pööratakse suurt tähelepanu iseseisvalt ja eesmärgistatult õppimise ja harjutamise oskuste arendamisele. Ajaplaneerimise kogemust arendatakse läbi erinevate õppevormide ja tegevuste kombineerimise. Õppenädalasse kuuluvad kontakttunnid, e-tunnid, iseseisev töö ja muusikalised proovid, tihti ka konkursid ja esinemised. Eneseanalüüsi teostamiseks kasutatakse IKT vahendeid (sh salvestustehnika).

5) Suhtluspädevus – suutlikkus ennast selgelt ja asjakohaselt väljendada, arvestades olukordi ja suhtluspartnereid, oma seisukohti esitada ja põhjendada; lugeda ning mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust; kirjutada eri liiki tekste, kasutades kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; väärtustada õigekeelsust ning väljendusrikast keelt.

Muusikakeskkoolis toetavad suhtluspädevust mitmed suulised õppevormid (sh suuline eksam muusika- ja kunstiloos, eriala kollokviumid jms). Oluline osa erialase suhtluspädevuse kujundamisel on esinemisel ja sellega kaasnevatel tegevustel (kava valimine, annotatsioonide kirjutamine, suhtlemine publikuga jne). Suhtluspädevuse kujunemisel tähtsustuvad õppeainetena lisaks eriala ainetele eesti keel ja kirjandus ning muusika- ja kunstilugu.

6) Matemaatika -, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus – suutlikkus kasutada matemaatikale omast keelt, sümboleid ning meetodeid erinevaid ülesandeid lahendades kõigis elu- ja tegevusvaldkondades.

Matemaatikale omast keelt õpitakse muusikas nägema, õppides muusikateose korrastamise võtteid (vorm, numbrilised taustsüsteemid (tempod, rütmid) jms) ja muusika akustilist väljendust. Matemaatikapädevuse kujunemisel tähtsustuvad õppeainetena matemaatika, loodusõpetus, füüsika, keemia ja muusikateooria.

7) Ettevõtlikkuspädevus – suutlikkus ideid luua ja neid ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades; näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi; seada eesmärged ja neid ellu viia; korraldada ühistegevusi, näidata initsiatiivi ja vastutada tulemuste eest; reageerida paindlikult muutustele ning võtta arukaid riske.

Koolis arendatakse ettevõtlikkust, soosides isiklikku initsiatiivi nii repertuaari valikul kui konkurssidest ja festivalidest osavõtul nii kodu- kui välismaal. Kunstilise poole kõrval tutvustatakse õpilastele ka muusikasündmuste korralduslikku poolt (idee lahtikirjutamine, eelarve koostamine, taotluse esitamine jms).

8) Digipädevus - suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutavas ühiskonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui kogukondades suheldes; leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust; osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel; kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades; olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.

Koolis arendatakse digipädevusi läbi praktilise töö kõikides ainetes. Õpitakse koostama ja esitlema õppetöös ja igapäevaelus vajalikke dokumente ja kasutama teadmiste omandamiseks erinevaid veebikeskkondi.

§ 6. Gümnaasiumis taotletavad pädevused

(1) TMKK-d lõpetades õpilane:

- 1) valdab ühte eriala (muusikainstrument, koorijuhtimine, muusikateadus või helilooming) tasemel, mis võimaldab jätkata õpinguid Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias või mõnes teises muusikakõrgkoolis;
- 2) käitub eetilisel, järgib üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid;
- 3) vastutab oma valikute, otsustuste ja endale võetud kohustuste eest, austab teiste inimeste ja iseenda vabadust, on suveräänne isiksus;
- 4) kasutab erinevaid õpistrateegiaid, oskab koostada uurimistööd ja seda esitleda, oskab olla meeskonna liige ja panustada ühiste eesmärkide saavutamisse;
- 5) aitab teadlikult kaasa eesti rahvuse, keele, kultuuri ja Eesti riigi säilimisele ja arengule, mõistab eesti kultuuri Euroopa ja teiste rahvaste kultuuri kontekstis; mõistab, väärtustab ja austab oma ja teiste rahvaste kultuuritraditsioone;
- 6) suudab hinnata oma taotlusi, arvestades oma võimeid ning võimalusi, oskab ette näha võimalikku edu ja ebaedu, on teadlik erinevatest töövaldkondadest, tööturu suundumustest; oskab hankida teavet edasiõppimise ja tööleidmise võimaluste kohta, kavandab oma karjääri;
- 7) kasutab korrektset ja väljendusrikast keelt, oskab argumenteeritult väidelda;
- 8) mõtleb kriitiliselt ja loovalt, arendab ning hindab oma ja teiste ideid, põhjendab oma valikuid ning seisukohti;
- 9) valdab vähemalt kahte võõrkeelt iseseisva keelekasutaja tasemel;
- 10) kasutab matemaatilisi teadmisi ja meetodeid erinevates eluvaldkondades;
- 11) omab väljakujunenud loodusteaduslikku maailmapilti ning mõistab nüüdisaegse loodusteaduse olemust, teab globaalprobleeme, võtab kaasvastutuse nende lahendamise eest, väärtustab ja järgib jätkusuutliku arengu põhimõtteid;
- 12) kasutab nüüdisaegset tehnoloogiat eesmärgipäraselt ja vastutustundega, hindab tehnoloogiliste rakenduste mõju igapäevaelule, omab kaalutletud seisukohti tehnoloogia arengu ja selle kasutamisega seotud küsimustes;
- 13) on kujundanud oma aktiivse kodanikupositsiooni, tunnetab end dialoogivõimelise ühiskonnaliikmena Eesti, Euroopa ja globaalses kontekstis, oskab konflikte vältida ja lahendada, käitub tolerantselt;
- 14) hindab heatasemelist kunsti, oskab oma loomingus käsitseda töövahendeid ning kasutada tehnikaid ja materjale;
- 15) elab tervislikult, oskab hoida ja vajaduse korral taastada oma vaimset ja füüsilist vormi.

3. jagu: Õppimise käsitlus ja õppekeskkond

§ 7. Õppimise käsitlus

(1) TMKK õppekavas käsitatakse õppimist lähtuvalt GRÕK-i määratlusest. Õppimine on õpilase aktiivne ja sihipärane tegevus, mis on suunatud tajutava informatsiooni mõtestamisele ja tõlgendamisele vastastikusel toimes teiste õpilaste, õpetajate, vanemate ja üldisema elukeskkonnaga, toetudes juba olemasolevatele teadmiskonstruktuuridele.

(2) Õppimises on kesksel kohal õpilaste aktiivne teadmiste konstrueerimise protsess. Selleks loob TMKK õppe- ja kasvatustegevuse korraldamisel õppekeskkonna, mis soodustab iseseisvat õppimist, sealhulgas vajalike õppimisoskuste kujunemist. Õppe- ja kasvatustegevuses laseb TMKK õpilastel seada oma sihid, õpetab neid töötama nii iseseisvalt kui ka kollektiivselt ning loob õpilastele võimalused leida erinevaid töömeetodeid katsetades neile sobivaimat õpistiili.

§ 8. Õppekeskkond

(1) Õppekeskkonnana mõistetakse õpilasi ümbritseva vaimse, sotsiaalse ja füüsilise keskkonna kooslust, milles õpilased arenevad ja õpivad.

(2) TMKK korraldab õppe, mis kaitseb ning edendab õpilaste vaimset ja füüsilist tervist. Õppekoormus vastab õpilase jõuvarudele.

(3) Sotsiaalse ja vaimse keskkonna kujundamisel osaleb kogu koolipere. Õppekeskkond toetab õpilase arenemist iseseisvaks ja aktiivseks õppijaks, kannab õppekava alusväärtusi ja oma kooli vaimsust.

(4) Sotsiaalse ja vaimse keskkonna kujundamisel:

- 1) luuakse vastastikusel lugupidamisel ja üksteise seisukohtade arvestamisel põhinevad ning kokkuleppeid austavad suhted õpilaste, vanemate, õpetajate, kooli juhtkonna ning teiste õpetuse ja kasvatusega seotud osaliste vahel;
- 2) koheldakse kõiki õpilasi eelarvamusteta, õiglaselt ja võrdõiguslikult, austades nende eneseväärikust ning isikupära;
- 3) jagatakse asjakohaselt ja selgelt otsustusõigus ja vastutus;
- 4) märgatakse ja tunnustatakse kõigi õpilaste pingutusi ja õpiedu; hoidutakse õpilaste sildistamisest ja nende eneseusu vähendamisest;
- 5) ennetatakse õpilastevahelist vägivalda ja kiusamist;
- 6) ollakse avatud vabale arvamusevahetusele, sealhulgas kriitikale;
- 7) luuakse õpilastele võimalusi näidata initsiatiivi, osaleda otsustamises ning tegutseda nii üksi kui ka koos kaaslastega;
- 8) luuakse õhkkond, mida iseloomustab abivalmidus ning üksteise toetamine õpi- ja eluraskuste puhul;
- 9) luuakse õhkkond, mis rajaneb inimeste usalduslikel suhetel, sõbralikkusel, tolerantsusel ja heatahtlikkusel;
- 10) korraldatakse koolielu inimõigusi ja demokraatiat austava ühiskonna mudelina, mida iseloomustavad kooliperes jagatud ja püsivad alusväärtused ning heade ideede ja positiivsete uuenduste toetamine;

11) korraldatakse koolielu lähtudes rahvusliku, rassilise ja soolise võrdõiguslikkuse põhimõtetest.

(5) Füüsilist keskkonda kujundades jälgib TMKK, et:

- 1) kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus ning kujundus on õppe seisukohast otstarbekas;
- 2) õppes on võimalik kasutada internetiühendusega arvutit ja esitlustehnikat ning õpilastel on võimalus kasutada raamatukogu;
- 3) kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus on turvaline ning vastab tervisekaitse- ja ohutusnõuetele;
- 4) ruumid, sisseseade ja õppevara on esteetilise väljanägemisega;
- 5) kasutatakse eakohast ning individuaalsele eripärale kohandatavat õppevara, sealhulgas nüüdisaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õppematerjale ja vahendeid;
- 6) on olemas kehalise tegevuse ning tervislike eluviiside edendamise võimalused nii koolitundides kui ka tunniväliselt.

5. jagu: Õppekorraldus

§ 9. Üldine õppekorraldus

- (1) Õppeperiood sisaldab vähemalt 175 õppepäeva ja eksamiperioodi.
- (2) Koolivaheajad on haridus- ja teadusministri kehtestatud aegadel.
- (3) Õppe- ja kasvatuskorralduse põhivorm on õppetund. Õppetunni arvestuslik pikkus on 45 minutit.
- (4) Õppetunnid toimuvad peamiselt klassi-, individuaal- ja ansambelitundidena, samuti muusikaliste kollektiivide tegevusena erinevate klasside õpilastele. Erinevates õppeainetes võib vajaduse ning võimaluse korral jagada klassi õppetöö läbiviimiseks rühmadeks.
- (5) Õpet võib korraldada ka väljaspool kooli ruume (sealhulgas kooliõues, looduses, muuseumides, arhiivides, keskkonnahariduskeskustes, ettevõtetes ja asutustes, kontserdisaalis) ning virtuaalses õppekeskkonnas, samuti kontsertidena.

§ 10. Õppesuunad ja erialad

- (1) TMKK õppesuunad on kujundatud lähtuvalt klassikalise muusika kolmest põhivaldkonnast (interpretatsioon, helilooming ja muusikateadus) ja nende proportsioonidest koolis ning õpetusspetsiifikast. Interpretatsiooni valdkond on nendest kõige mahukamana ja õppeainetelt mitmekesisemana jagatud kahte õppesuunda – instrumendiõpe ning koorijuhtimise- ja vokaalõpe.
- (2) Õppesuunad jagunevad õppetegevusest lähtuvalt erialadeks. Eriala omandamisel on keskne roll individuaaltundidel.
- (3) TMKK-s õpetatavad erialad on:
 - 1) instrumendi õppesuund:

- akordion
- altviul
- fagott
- flööt
- harf
- klarnet
- klassikaline kitarr
- klaver
- kontrabass
- löökpillid
- metsasarv
- oboe
- saksofon
- tromboon
- trompet
- tšello
- tuuba
- viiul

2) koorijuhtimise- ja vokaalõppesuund:

- koorijuhtimine
- klassikaline laul

3) muusikateaduse- ja heliloominguõppesuund:

- muusikateadus
- helilooming

(4) Sõltuvalt muusikaainete mahust (ansamblid, orkestrid jms) erineb erialati kohustuslike kursuste arv. Õpilase minimaalne õppekoormus TMKK gümnaasiumi jooksul on:

- 1) klaveri ja akordioni erialal 96 kursust;
- 2) klassikalise kitarril erialal 97 kursust;
- 3) muusikateaduse erialal 101 kursust;
- 4) heliloomingu erialal 103 kursust;
- 5) keel-, puhk- ja löökpillierialadel 102 kursust;
- 6) laulmise erialal 109 kursust (antud eriala noormeestel on kohustuslik läbida 103 kursust, kuna nad ei osale tütarlaste kooris);
- 7) koorijuhtimise erialal 111 kursust (antud eriala noormeestel on kohustuslik läbida 105 kursust, kuna nad ei osale tütarlaste kooris).

(5) Kursuste jaotus klassiti määratakse TMKK õppekava tunnijaotusplaanis.

(6) Gümnaasiumiastmes toimuvad üleminekueksamid järgnevalt:

- 1) 10. klass – eriala, muusika- ja kunstilugu, solfedžo (suuline), üldklaver (v.a klaveri eriala);
- 2) 11. klass – eriala, muusika- ja kunstilugu, muusikateooria (kirjalik), üldklaver (v.a klaveri eriala).

§11. Õppeainete kohustuslikud kursused kõikidele õppesuundadele

(1) Keel ja kirjandus:

- 1) eesti keel – 7 kursust (1 kursust sisaldab 35 õppetundi);
- 2) kirjandus – 6 kursust.

(2) Võõrkeeled:

- 1) inglise keel B2 keeleoskustasemel – 9 kursust;
- 2) vene keel B1 keeleoskustasemel – 5 kursust.

(3) Matemaatika:

- 1) kitsas matemaatika – 9 kursust.

(4) Loodusained:

- 1) bioloogia – 2 kursust;
- 2) geograafia (loodusgeograafia) – 1 kursust;
- 3) füüsika-keemia – 5 kursust.

(5) Sotsiaalsained:

- 1) ajalugu – 6 kursust;
- 2) ühiskonnaõpetus – 1 kursust;
- 3) inimeseõpetus – 1 kursust;
- 4) geograafia (inimgeograafia) – 1 kursust.

(6) Kehaline kasvatus ja liikumine:

- 1) kehaline kasvatus – 3 kursust;
- 2) rütmika – 2 kursust.

(7) Muusika- ja kunstiained:

- 1) muusika- ja kunstilugu – 10 kursust;
- 2) muusikateooria – 8 kursust;
- 3) solfedžo – 6 kursust.

§ 12. Instrumendi õppesuuna kohustuslikud ning valikained

(1) Kohustuslikud eriala ained:

- 1) eriala – 8 kursust;
- 2) kammeransambel – 3 kursust;
- 3) saateklass – 3 kursust (kohustuslik klaveri eriala õpilastel);
- 4) üldklaver või teine instrument – 3 kursust (va klaveri eriala õpilased).

(2) Kohustuslikud muusikalised kollektiivid:

- 1) sümfooniaorkester - 6 kursust (v.a klaveri, akordioni ja klassikalise kitarr, saksofoni eriala õpilased);
- 2) puhkpilliorkester – 6 kursust (kohustuslik saksofoni eriala õpilastele)
- 3) kitarriorkester – 3 kursust (kohustuslik kitarr eriala õpilastele).

(3) Muusikalised kollektiivid vabaainetena:

- 1) kammerkoor – 6 kursust;
- 2) tütarlastekoos (noortekoos) – 6 kursust;
- 3) puhkpilliorkester – 6 kursust.

(4) vabaained (valitakse kooli õppekava ainete hulgast kokkuleppel juhtkonnaga) – kuni 3 kursust.

§ 13. Koorijuhtimise- ja vokaalsuuna kohustuslikud ja valikained

(1) Kohustuslikud eriala ained:

- 1) eriala – 6 kursust;
- 2) üldklaver – 6 kursust;
- 3) kooripartituur – 2 kursust (kohustuslik koorijuhtimise erialal);
- 4) ülddiriigeerimine – 3 kursust (kohustuslik laulu erialal);
- 5) hääleseade – 3 kursust (kohustuslik koorijuhtimise erialal).

(2) Kohustuslikud muusikalised kollektiivid:

- 1) kammerkoor – 6 kursust.
- 2) tütarlastekoos (noortekoos) – 6 kursust (kohustuslik tütarlastele);

(3) vabaaine (valitakse kooli õppekava ainete hulgast kokkuleppel juhtkonnaga) – kuni 3 kursust

§ 14. Muusikateaduse- ja heliloomingu suuna kohustuslikud ja valikained

(1) Kohustuslikud eriala ained:

- 1) muusikateaduse eriala – 4 kursust; heliloomingu eriala – 6 kursust;
- 2) üldklaver – 6 kursust;
- 3) eriliteratuur – 3 kursust.

(3) Kohustuslikud muusikalised kollektiivid:

- 1) kammerkoor või tütarlastekoos – 6 kursust.

(4) Muusikalised kollektiivid:

- 1) tütarlastekoos – 6 kursust.

(5) Vabaaine (valitakse kooli õppekava ainete hulgast kokkuleppel juhtkonnaga).

§ 15. Tunnijaotusplaan

(1) Süvendatud muusikaõppe läbiviimiseks on lähtuvalt gümnaasiumi riikliku õppekava §11 lõigetest 10 ja 11 kooskõlastatult kooli hoolekoguga TMKK õppekavas tehtud riikliku õppekavaga võrreldes järgmised muudatused:

- 1) Vähendatud on kohustuslike kursuste mahtu ja riiklikku tunnijaotusplaani loodusgeograafias, ühiskonnaõpetuses, füüsikas, keemias ja bioloogias (vt tunnijaotusplaani). Riiklikus õppekavas kehtestatud õpitulemused saavutatakse ainete lõimimise ja iseseisva töö kaudu. Õpitulemuste saavutamist kirjeldatakse ainekavades.
- 2) Muudetud on riikliku õppekava kohustuslike õppeainete nimistut. Nimetuse all füüsika-keemia on lõimitud füüsika ja keemia ning nimetuse all muusika- ja kunstilugu on lõimitud kunst ja TMKK kohustuslik valikaine muusikalugu.
- 3) Kehalise kasvatuse kaks kohustuslikku kursust on asendatud TMKK kohustusliku valikaine rütmikaga.
- 4) TMKK õppekava pakub matemaatika aines ainult kitsast matemaatikat.
- 5) Riiklikus õppekavas loetletud valikkursused on asendatud TMKK õppesuundasid kujundavate muusikaainetega. Ainete loend on ära toodud õppekava § 9.

(2) Kõigile õppesuundadele kohustuslikud ained:

Õppeaine	Klass			Kursuseid kokku
	X kl	XI kl	XII kl	
Eesti keel	2	2	2+1RE	7
Kirjandus	2	2	1+1RE	6
Inglise keel (B2 oskustase)	3	1+1InÕp+ 1MuKu	+3RE	9
Vene keel (B1 oskustase) * kui riigieksamiks on valitud vene keel	2	3	(+1RE)*	5
Matemaatika (kitsas)	3	3	2+1RE	9
Loodusgeograafia		1		1
Inimgeograafia	1			1
Inimeseõpetus (lõimituna inglise keelega)		1		1
Ühiskonnaõpetus			1(e-kursus)	1
Ajalugu	2 (k +e)	2 (k +e)	2 (k +e)	6
Füüsika-keemia (lõimituna)	2	2	1	5
Bioloogia		2		2
Kehaline kasvatus	1	1	1	3
Rütmika	1	1		2
Muusika- ja kunstilugu	3	3 (k+e)	4	10
Muusikateooria	3 (k+e)	2	3	8
Solfedžo	2	2	2	6
KOKKU tunde	27	30	25	82
SELGITUSED:				
1) RE – riigieksamiks valmistumise kursus; 2) e-kursus – kursus e-õppekeskkonnas; 3) k+e – õppetöö toimub diferentseeritult (kontakttunnid ja e-tunnid); 4) inglise keel + MuKu – inglise keele lõiming õppeainega muusika- ja kunstilugu 5) inglise keel + InÕp - inglise keele lõiming õppeainega inimeseõpetus				

(3) Instrumendi õppesuuna **klaveri eriala** kohustuslikud ja vabaained:

Õppeaine	Klass			Kursuseid kokku
	X kl	XI kl	XII kl	
Kohustuslikud ained				
Eriala	2	3	3	8
Kammeransambel	1	1	1	3
Saateklass	1	1	1	3
Valikained				
Kammerkoor	2	2	2	6
Tütarlastekoos (noortekoos)	2	2	2	6
Vabaaine (valitakse kooli õppekava ainete hulgast kokkuleppel juhtkonnaga)	1	1	1	3

Instrumendi õppesuuna **akordioni** eriala kohustuslikud ja vabaained:

Õppeaine	Klass			Kursuseid kokku
	X kl	XI kl	XII kl	
Kohustuslikud ained				
Eriala	2	3	3	8
Kammeransambel	1	1	1	3
Üldklaver	1	1	1	3
Valikained				
Kammerkoor	2	2	2	6
Tütarlastekoos (noortekoos)	2	2	2	6
Vabaaine (valitakse kooli õppekava ainete hulgast kokkuleppel juhtkonnaga)	1	1	1	3

(4) Instrumendi õppesuuna **keelpillide ja puhkpillide ning löökpilli eriala** kohustuslikud ja vabaained:

Õppeaine	Klass			Kursuseid kokku
	X kl	XI kl	XII kl	
Kohustuslikud ained				
Eriala	2	3	3	8
Kammeransambel	1	1	1	3
Üldklaver	1	1	1	3
Sümfooniaorkester (va kitarr ja saksofoni erialal)	2	2	2	6
Puhkpilliorkester (saksofoni erialal)	2	2	2	6
Kitarriorkester (kitarr erialal)	1	1	1	3
Valikained				
Kammerkoor	2	2	2	6
Tütarlastekoos (noortekoos)	2	2	2	6
Puhkpilliorkester	2	2	2	6
Vabaaine (valitakse kooli õppekava ainete hulgast kokkuleppel juhtkonnaga)	1	1	1	3

(5) Koorijuhtimise ja vokaalsuuna kohustuslikud ja vabaained:

Õppeaine	Klass			Kursuseid kokku
	X kl	XI kl	XII kl	
Kohustuslikud ained				
Eriala	2	2	2	6
Üldklaver	2	2	2	6
Hääleseade (koorijuhtimise eriala õpilastele)	1	1	1	3
Dirigeerimine (laulmise eriala õpilastele)	1	1	1	3
Kooripartituur (koorijuhtimise eriala õpilastele)		1	1	2
Kammerkoor	2	2	2	6
Tütarlastekoos (noortekoos)	2	2	2	6
Valikained				
Vabaaine (valitakse kooli õppekava ainete hulgast kokkuleppel juhtkonnaga)	1	1	1	3

(6) Muusikateaduse ja heliloomingu suuna kohustuslikud ja valikained:

Muusikateaduse eriala kohustuslikud ja vabaained:

Õppeaine	Klass			Kursuseid kokku
	X kl	XI kl	XII kl	
Kohustuslikud ained				
Eriala	1	1	2	4
Üldklaver	2	2	2	6
Eriliteratuur	1	1	1	3
Kammerkoor või tütarlastekoor (noortekoor)	2	2	2	6
Valikained				
Tütarlastekoor (noortekoor)	2	2	2	6
Vaba valikaine (valitakse kooli õppekava ainete hulgast kokkuleppel juhtkonnaga)	1	1	1	3

Heliloomingu eriala kohustuslikud ja vabaained:

Õppeaine	Klass			Kursuseid kokku
	X kl	XI kl	XII kl	
Kohustuslikud ained				
Eriala	2	2	2	6
Üldklaver	2	2	2	6
Eriliteratuur	1	1	1	3
Kammerkoor või tütarlastekoor (noortekoor)	2	2	2	6
Valikained				
Tütarlastekoor (noortekoor)	2	2	2	6
Vabaaine (valitakse kooli õppekava ainete hulgast kokkuleppel juhtkonnaga)	1	1	1	3

§ 16. Läbivad teemad

(1) Läbivad teemad on aineüleised ja ühiskonnas tähtsustatud ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust, toetades õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada. TMKK õpetuse keskmes on muusika kui ühiskondlikke protsesside ja pürgimuse väljendaja. Õpetust muusikast toetavad läbi asjakohaste seoste õppekavas eelkõige humanitaariained.

(2) Läbivate teemade õpe realiseerub eelkõige:

- 1) õppekeskkonna korralduses – kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õppekeskkonna kujundamisel arvestatakse läbivate teemade sisu ja eesmärgi;
- 2) aineõppes – läbivatest teemadest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlused, näited ja meetodid, viiakse koos läbi aineüleseid, klassidevahelisi ja ülekoolilisi projekte. Õppeainete roll läbiva teema õppes on lähtuvalt õppeaine taotlustest ja õppesisust erinev, olenevalt sellest, kui tihe on ainevaldkonna seos läbiva teemaga;
- 3) valikainete valikul – valikained toetavad läbivate teemade taotlusi;
- 4) läbivatest teemadest lähtuvas või õppeaineid lõimivas loovtöös – õpilased võivad läbivast teemast lähtuda selle loovtöö valikul, mida tehakse kas iseseisvalt või rühmatööna;
- 5) korraldades võimaluse korral koostöös kooli pidaja, paikkonna asutuste ja ettevõtete, teiste õppe- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega klassivälisest õppetegevust ja huviringide tegevust ning osaledes maakondlikes, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides.

(3) TMKK õppe- ja kasvatusprotsessi läbivad teemad on:

- 1) muusika – taotletakse õpilase kujunemist kunstnikuks, kes mõtestab maailma muusika kaudu ja oskab luua seoseid muusikakultuuri ning teiste inimtegevuse valdkondade vahel.
- 2) elukestev õpe ja karjääri planeerimine – taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema mõistlikke kutsevalikuid;
- 3) keskkond ja jätkusuutlik areng – taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning jätkusuutlikkust väärtustades on valmis leidma lahendusi keskkonna ja inimarengu küsimustele;
- 4) kodanikualgatus ja ettevõtlikkus – taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust, tunneb end ühiskonnaliikmena ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele;
- 5) kultuuriline identiteet – taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumislaadi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis;
- 6) teabekeskond – taotletakse õpilase kujunemist teabeteadlikuks inimeseks, kes tajub ja teadvustab ümbritsevat teabekeskonda, suudab seda kriitiliselt analüüsida ning toimida selles oma eesmärkide ja ühiskonnas omaksvõetud kommunikatsioonieetika järgi;
- 7) tehnoloogia ja innovatsioon – taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas;

- 8) tervis ja ohutus – taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning osalema tervist edendava keskkonna kujundamises;
- 9) väärtused ja kõlblus – taotletakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires;

(4) Läbivate teemade käsitlused on esitatud õppekava ainevaldkondi käsitlevates lisades.

§ 17. Õpilaste ja lastevanemate teavitamine ning nõustamine

- 1) TMKK teavitab õpilast ja tema seaduslikku esindajat (edaspidi lapsevanemat) õppekorraldusest koolis ning õpilasele pandud hinnetest ja hinnangutest.
- 2) Õpitulemuste hindamise korraldus on avalikustatud TMKK koduleheküljel kooli õppekava üldosas ja erisused õppeaineti on täpsustatud ainevaldkonna üldosas.
- 3) Teadmiste ja oskuste hindamise põhimõtteid ja korda tutvustab õpilastele õpetaja õppeaasta või ainekursuse algul.
- 4) Kooli kodukorda tutvustab õpilastele klassijuhataja õppeaasta algul.
- 5) Õpitulemuste hindamise põhimõtteid ja korda tutvustatakse lastevanematele klassi lastevanemate koosolekul.
- 6) Kool nõustab vajaduse korral õpilase vanemat õpilase arengu toetamises ja tagab õpilasele ning vanemale sotsiaalpedagoogilise abi.
- 7) Õpilase mitmekülgse arengu toetamiseks korraldatakse temaga arenguveestlusi, mille põhjal lepatakse kokku edasistes tegevustes õppe ja tulevase karjääri toetamiseks. Arenguveestlusi viiakse läbi vastavalt kooli direktori kehtestatud arenguveestluste läbiviimise korrale.
- 8) Klassijuhataja ja aineõpetajad koostöös erialaõpetajaga jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandavad õpet vastavalt õpilase vajadustele.
- 9) Õpilasel ja lapsevanemal on õigus saada teavet enda või oma lapse hinnete kohta vahetult aineõpetajalt ja klassijuhatajalt Stuudiumi või hinnetelehe kaudu. Hinneteleht väljastatakse erandina neile, kel puudub võimalus Stuudiumi kasutamiseks ja kes on sellest klassijuhatajat teavitanud.
- 10) Kokkuvõtvad hinned (kursusehinded) teatatakse Stuudiumi kaudu.
- 11) Kokkuvõtva hindamisena mõistetakse ka teadmiste ja oskuste tõendamist juhul, kui kool vastavalt Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 17 lõikele 4 arvestab kooli õppekava välist õppimist või tegevust koolis õpetatava osana.

§ 18. Õpilasuurimuse ja praktilise töö korraldamise põhimõtted

(1) Praktilise töö eesmärk TMKK-s on õpilastele väljundi pakkumine oma erialaoskuste demonstreerimiseks. Praktilist tööd sooritavad instrumendi õppesuuna kõik erialad, koorijuhtimise- ja vokaalõppesuuna mõlemad erialad ning heliloomingu- ja muusikateaduse õppesuuna heliloomingu eriala õpilased. Praktiline töö gümnaasiumi lõpetamiseks koosneb kahest osast:

1) muusikaline osa - kontserdi kava ettevalmistamine ja esitamine komisjonile. Heliloomingu erialal hõlmab praktiline töö teoste kirjutamist, vormistamist ning teoste esitlemist ja tutvustamist. Muusikalise osa kava nõuded sisalduvad erialade ainekavades. Praktilise töö toimumise aeg määratakse kooli eksamiplaanis. Praktiline töö on hindeline, hinne kajastub gümnaasiumi lõputunnistusel. Hindamiskomisjoni koosseisu määrab kooli direktor käskkirjaga.

2) kirjalik osa – esitatavate teoste annotatsioon, mahuga 4000–7000 tähemärki. Kirjalikku osa hinnatakse eesti keele ainetundides, juhendajad on õpilase erialaõpetaja ja eesti keele aineõpetaja. Annotatsiooni kirjutamise juhend on kättesaadav kooli siseveebis alajaotuse „õppetöö“ all.

(2) Õpilasuurimuse eesmärk TMKK-s on õpilastele väljundi pakkumine oma erialaoskuste demonstreerimiseks. Õpilasuurimuse sooritavad heliloomingu- ja muusikateaduse õppesuuna muusikateaduse eriala õpilased. Õpilasuurimusele esitatavad nõuded on toodud muusikateaduse eriala ainekavas, õpilasuurimistöö teema kinnitab ja tööd juhendab erialaõpetaja.-

§ 19. Hariduslike erivajadustega õpilaste arengu toetamine

(1) TMKK kontekstis on hariduslik erivajadus eelkõige muusikaline andekus. Selle väljaarendamist toetavad kooli õppekava muusikaained ja neis kasutatav individuaal- ja rühmaõpe. Konkurssideks ja kontsertideks ettevalmistamisel on õpilastel võimalik taotleda individuaalset õppeplaani, mis võimaldab keskenduda suuremas mahus erialalisele tegevusele.

(2) Haridusliku erivajaduse teistes aspektides järgib TMKK gümnaasiumi riiklikku õppekava (GRÕK § 13).

§ 20. Karjääriteenuse korraldus

(1) TMKK karjääriteenuse eesmärgiks on aidata õpilasel arendada teadlikkust iseendast, omandada teadmisi professionaalse muusiku elukutsest, töömaailmast ja õppimisvõimalustest, samuti hoiakuid ja toimetulekuoskusi, mis soodustavad, karjääriotsuste tegemist ning eneseteostust töömaailmas. Karjääri planeerimise all peetakse TMKK-s silmas eelkõige muusiku karjääri, rõhuasetusega edasiõppimisvõimalustel muusikakõrgkoolides.

(2) Karjääriplaneerimine on teemaks eelkõige eriala ainetundides ja teistes muusikatundides, samuti arenguveestlustel.

(3) Edasiõppimisvõimaluste tutvustamisel teeb kool koostööd Eesti Muusika- ja Teatriakadeemiaga.

§ 21. Ülekooliliste ja koolidevaheliste projektide kavandamise põhimõtted

(1) TMKKs kavandatakse ülekoolilisi ja koolidevahelisi projekte õpilaste üldpädevuste (eelkõige väärtus-, suhtlus- ja ettevõtlikkuspädevus) arendamiseks ja erinevate esinemiskogemuste võimaldamiseks.

(2) Koolil on õigus korraldada ülekoolilistel ja koolidevahelistel projektidel esinemiseks konkurss.

(3) Kavandatud ülekooliline ja koolidevaheline tegevus on sätestatud kooli ürituste plaanis.

(4) Tähtsamad ülekoolilised projektid on:

- kooli galakontserdid;
- projektinädalad sümfooniaorkestri kontsertide ettevalmistamiseks ja sümfooniaorkestri kontserdid;
- kooride kontserdid ja laululaagrid;
- jõuluball.
- stiilinädal
- õpetajate päev

(5) Tähtsamad koolidevahelised projektid on:

- koolidevahelised konkursid (klaveri, puhk- ja löökpillide, koorijuhtimise erialadel);
- muusikateaduse erialaõpilaste konverents ja heliloomingu õpilaste kontsert;
- klaveriõpilaste suvekool;
- rahvusvaheline kammeransamblite festival In Corpore;
- õpilaste ja kollektiivide osalemine erinevatel piirkondlikel, vabariiklikel ja rahvusvahelistel konkurssidel.

6 jagu: Hindamine ja gümnaasiumi lõpetamise tingimused

§ 22. Hindamine

(1) Hindamine on süstemaatiline teabe kogumine õpilase arengu kohta, selle teabe analüüsimine ja tagasiside andmine. Hindamine on aluseks õppe edasisele kavandamisele. Hindamine on õpetamise ja õppimise lahutamatu osa.

(2) Hindamise eesmärk on:

- 1) toetada õpilase arengut – anda tagasisidet õpilase arengu kohta, innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima, suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, suunata õpilast edasise haridustee valikul;
- 2) suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
- 3) anda alus otsuse tegemiseks kursuse läbimise ning gümnaasiumi lõpetamise kohta.

(3) Hindamine koosneb teadmiste ja oskuste hindelisest (numbriline) ja kujundavast hindamisest (tagasiside ja analüüs) ning nende alusel kokkuvõtvast hindamisest.

(4) Õppeaines nõutavad teadmised ja oskused, nende hindamise aja ja vormi teeb vastava aine õpetaja õpilastele teatavaks õppeaasta või kursuse algul.

§ 23. TMKK hindamissüsteem

(1) TMKK-s kasutatakse hindamisel diferentseeritud viiepallisüsteemi:

- 1) „5” (95-100%), „5-“ (90-94%) hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava teematika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral ja ületavad neid;
- 2) hindegaga „4+” (85-89%) , „4“ (80-84%), „4-“ (75-79%) hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava teematika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele;
- 3) hindegaga „3+“ (66-74%), „3” (58-65%) ehk „3-“ (50-57%) hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava teematika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused võimaldavad õpilasel edasi õppida või kooli lõpetada ilma, et tal tekiks olulisi raskusi hakkama saamisel edasisel õppimisel või edasises elus;
- 4) hindegaga „2” (20-49%) hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava teematika õpitulemuste saavutatust, kui õpilase areng nende õpitulemuste osas on toimunud, aga ei võimalda oluliste raskusteta hakkama saamist edasisel õppimisel või edasises elus;
- 5) hindegaga „1” (0-19%) hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava teematika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused ei võimalda oluliste raskusteta hakkama saamist edasisel õppimisel või edasises elus ning kui õpilase areng nende õpitulemuste osas puudub;
- 6) hindegaga „5+” (üle 100%) hinnatakse õpilase teadmisi ja oskusi erandkorras, kui saavutatud õpitulemused ületavad tuntavalt ainekavas sätestatu.

(2) Töö või praktilise tegevuse soorituse märkimiseks protsessihindena võib kasutada “A” (arvestatud), „MA“ (mittearvestatud), millel on kujundav osakaal kokkuvõtva hinde panemisel.

(3) Õpilase koolist lahkumisel teisendatakse kursuse, kooliastme ja üleminekueksamite hinded viie palli süsteemi järgnevalt:

- 1) „5+“, „5“ ja „5-“, vastab hindele „5“ (viis)
- 2) „4+“, „4“ ja „4-“, vastab hindele „4“ (neli)
- 3) „3+“, „3“ ja „3-“, vastab hindele „3“ (kolm)

§ 24. Teadmiste ja oskuste hindamine

(1) Õpilase teadmisi, oskusi ja vilumusi hindab vastava õppeaine õpetaja õpilase suuliste vastuste (esituste), kirjalike tööde ning praktiliste tegevuste ja nende tulemuste alusel, arvestades õpilase teadmiste ja oskuste vastavust õppekavas esitatud nõuetele. Ainealaseid teadmisi ja oskusi võib hinnata nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes.

(2) Õppeprotsessi vältel saadud hinded on erineva kaaluga. Ulatuslikumate suuliste, kirjalike ja praktiliste tööde hinded (eristuvad e-kooli päevikus) on kokkuvõtval hindamisel suurema kaaluga.

(3) Kursuse õpitulemuste omandamist kontrollivate kirjalike tööde (edaspidi kontrolltööde, sh arvestustööd, testid, proovieksamid, tasemetööd jms) aeg kavandatakse kooskõlastatult teiste

õppeainete õpetajatega ja kantakse e-kooli kontrolltööde graafikusse. Selliste tööde täitmine on kõigile õpilastele kohustuslik.

(4) Kui kontrolltöö, arvestus, arvestuslik töö, praktiline tegevus või selle tulemus on jäänud hindamata (märgitud tähisega “!”), sooritab õpilane töö õpetajaga kokkulepitud ajal 3 (kolme) nädala jooksul, kuid mitte pärast kursusehinde väljapanemise tähtaega. Haiguse või mõjuva põhjuse tõttu sooritamata jäänud töö sooritab õpilane õpetajaga kokkulepitud ajal, kuid hiljemalt 3 (kolme) nädala jooksul pärast õppetööle naasmist. Eriala, kammeransambli, üldklaveri, saateklassi, hääleseade jm individuaaltundide ainetes sooritamata jäänud õppekavas kohustuslikud arvestuste ja esinemiste järelsoorituste tähtajad lepatakse kokku õpilase ja vastava üksuse osakonnajuhataja vahel. Kui õpilane ei kasuta võimalust järele vastata, loetakse sooritamata kontrolltöö, arvestuse, arvestusliku töö, praktilise tegevuse või selle tulemus vastavaks hindele „1“.

(5) Gümnaasiumiõpilane, kes ei esita tähtajaks mõjuva põhjuseta hindelist kodutööd (nt kirjand, referaat jms) või puudub mõjuva põhjuseta etteteatatud (vähemalt nädal) hindelise töö sooritamiselt, hinnatakse hindega „1“.

(6) Kui ulatuslikumat suulist vastust (esitust), kontrolltööd, praktilist tööd või selle tulemust on hinnatud hindega „2“ või „1“, antakse õpilasele võimalus järele vastamiseks või järeltöö sooritamiseks aineõpetajaga kokkuleppel 3 nädala jooksul alates hinde väljapanemisest, kuid mitte pärast kursusehinde väljapanemise tähtaega (erandiks tähtaeg kursuse pikenduse võimaldamise korral).

(7) Järelevastamise võimalust riiklike taseme- ja katsetööde ning lõpueksamiks ettevalmistavate kooli katseeksamite (proovieksam) puhul ei ole.

(8) Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine õpilase poolt, võib vastavalt suulist vastust (esitust), kirjalikku või praktilist tööd, praktilist tegevust või selle tulemust hinnata hindega „1“ järelevastamise võimaluseta.

§ 25. Kujundav hindamine

(1) Kujundava hindamisena mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist. Kujundava hindamisese käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämiste kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisel õppimisel ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed. Kujundav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut.

(2) Õppetunni või muu õppetegevuse vältel saab õpilane õpetajalt, kaaslastelt või enesehinnangu abil enamasti suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste (sealhulgas üldpädevuste, õppe- ja kasvatuseesmärkide ja läbivate teemade), ent ka käitumise, hoiakute ning väärtushinnangute kohta. Kogu õppepäeva vältel annavad õpetajad õpilasele tagasisidet, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist. Koolipere reageerib juhtumitele, mis on vastuolus üldtunnustatud väärtuste ning heade tavadega.

(3) Kujundavat hindamist teostatakse TMKK-s:

- 1) õppetundides;
- 2) kodutööde tööpanuse hindamisel;

- 3) arenguvestlustel;
- 4) kontsertidel esinemisjärgselt;
- 5) õpilaste ning õpetajate omavahelises suhtlemises;
- 6) käitumise tagasisidena õppetundides ja tunnivälisel ajal kooli esindades.

(4) Õpilane kaasatakse enese ja kaaslaste hindamisse, et arendada tema oskust eesmärke seada ning oma õppimist ja käitumist analüüsida ning tõsta õpimotivatsiooni.

(5) Arenguvestluse viib vähemalt kord õppeaasta jooksul läbi klassijuhataja. Arenguvestlus võimaldab anda tagasisidet õppekava üldpädevuste, õppe- ja kasvatuseesmärkide, läbivate teemade eesmärkide, ainevaldkondlike eesmärkide ja ainealaste õpitulemuste kohta. Analüüsitakse õpilase erialalist arengut, perspektiive ja toimetulekut tulenevalt õpilase individuaalsest eripärast. Arenguvestlusel seatakse uued eesmärgid õppimisele. Arenguvestluse oluline osa on õpilase enesehindamine.

Arenguvestlusel osalevad õpilane, klassijuhataja, erialaõpetaja, vajadusel tugispetsialist ja juhtkond ning alaealise õpilase puhul lapsevanem. Lapsevanema kaasamisel võib vajadusel kasutada videokõnet.

§ 26. Kokkuvõttev hindamine

(1) Kokkuvõttev hinne on gümnaasiumis kursuse- või kooliastmehinne.

(2) Kokkuvõtva hinde panemisel arvestab aineõpetaja erinevate hinnete tähtsust ja kaalu. Aineõpetaja võib kokkuvõtva hinde kujundamisel hinnata ka õpilase tööpanust, olles hindamispõhimõtteid õppeperioodi algul tutvustanud.

(3) Kursusehinne pannakse välja kursuse (35 ainetundi) jooksul saadud hinnete alusel. Erialas, kammeransambelis, saateklassis, üldklaveris ja muusikalistes kollektiivides (koorid ja orkestrid) on kursuse hinde aluseks kujundav hindamine.

(4) Kursusehinnete väljapaneku tähtajad määratakse iga õppeaasta alguses kooli kodulehele ja infostendidele.

(5) Muusika- ja kunstiloos hinnatakse 7.– 10. kursust (12. klass) liitkursustena kolme kursusehindega.

(6) Kui õpilane on puudunud rohkem kui 45% antud kursuse tundidest, võib aineõpetaja koostada kokkuvõtva hinde saamiseks kogu kursuse jooksul läbi võetud materjali hõlmava arvestustöö. Antud punkt ei kehti erialas, üldklaveris, ansambelis ja muusikalistes kollektiivides.

(7) Kui gümnaasiumi õpilane jäetakse täiendavale õppetööle, parandatakse e-päevikus (lisades selgitav kommentaar) antud õppeaine kursuse hinne pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades täiendava õppetöö tulemusi.

(8) Kursuse hinde väljapanemiseks ajapikenduse taotlemisel:

- 1) esitab õpilane avalduse direktori nimele, kus on kirjas õppeperioodi pikendamise taotluse põhjus ja ainete loetelu, milles pikendust soovitakse;
- 2) kinnitab aineõpetaja oma nõusolekut allkirjaga ja kirjutab avaldusele õppetöö sooritamise tähtaja.;
- 3) kinnitab klassijuhataja nõusolekut allkirjaga;
- 4) esitatakse avaldus õppenõustajale enne kokkuvõtlike hinnete väljapanemist.

(9) Kui kursuse hinne on jäänud välja panemata ("!") ja õpilane ei ole kasutanud võimalust

järele vastata antud õppeaasta jooksul, loetakse õppeperioodi lõpul antud kursuse vältel

omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindele „1“ („nõrk“).

(10) Kooliastmehinne pannakse välja õppeaine 10.–12. klassi kursuste hinnete põhjal. Ühe kursusega aine kooliastme hindeks on vastava aine kursuse hinne.

(11) Lõimitud ainete (füüsika-keemia; muusika-ja kunstilugu) kooliastmehinded õppeaineti (füüsika, keemia, muusikalugu, kunst) kujunevad ainealaseid õpitulemusi arvestades ja sõltuvalt konkreetse aine mahust lõimitud aines. Lõputunnistusele kantakse kursuste mahud järgnevalt: füüsika 3 kursust, keemia 2 kursust; muusikalugu 8 kursust, kunst 2 kursust.

(12) 12. klassi õpilase kooliastmehinded pannakse välja enne eksamiperioodi, v.a erialas, üldklaveris ja saateklassis, mille hinded pannakse välja pärast lõpueksamit. Õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle, pannakse kooliastmehinne välja pärast täiendava õppetöö lõppu.

§ 27. Hinde vaidlustamine

(1) Õpilasel ja lapsevanemal on õigus hindeid vaidlustada kümne päeva jooksul pärast hinde väljapanemist, esitades aineõpetajale suuliselt või kirjalikult vastava taotluse koos põhjendustega. Aineõpetaja selgitab hindamise põhimõtteid, korda ja kriteeriume ning põhjendab hinde õigsust. Vestluse juures viibib soovitavalt ka klassijuhataja. Aineõpetaja annab vastuse viie tööpäeva jooksul. Vaidlustada on võimalik kirjaliku töö hinnet, hinnet saab muuta ainult hinde pannud õpetaja.

(2) Aineõpetaja otsusega mittenõustumisel on õpilasel või lapsevanemal õigus esitada kirjalik taotlus vastavale ainekomisjonile. Ainekomisjon kuulab ära õpetaja selgitused ja teeb vajadusel ettepaneku hinde muutmiseks. Ainekomisjon teavitab oma otsusest õpilast või lapsevanemat 5 päeva jooksul.

(3) Ainekomisjoni otsusega mittenõustumisel on õpilasel või lapsevanemal õigus esitada kirjalik taotlus kooli juhtkonnale, selgitades avalduses oma mittenõustumise põhjust. Kooli juhtkond teeb otsuse osapooltele teatavaks 5 päeva jooksul (arvestades aineõpetaja ja ainekomisjoni kirjalikke selgitusi).

(4) Hinde vaidlustamisel peab läbima kõik etapid.

§ 28. Õpilase järgmise klassi üleviimine, täiendavale õppetööle või klassikursust kordama jätmine

(1) Õpilase järgmise klassi üleviimise, täiendavale õppetööle jätmise, klassikursust kordama jätmise otsustab ja esitab ettepaneku edasijõudmatuse tõttu õpilase nimekirjast kustutamiseks õppenõukogu.

(2) Õpilane, kes on sooritanud kõik kursused ja üleminekueksami vähemalt hindele „rahuldav“, viiakse üle järgmisesse klassi.

(3) Õppeperioodi jooksul omandamata jäänud õppekavaga nõutavate teadmiste ja oskuste omandamise toetamiseks võib õpilase jätta täiendavale õppetööle, mis viiakse läbi pärast õppeperioodi lõppu. Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetul juhendamisel spetsiaalseid

õppeülesandeid. Täiendava õppetöö tulemusi kontrollitakse ja hinnatakse. Täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu enne õppeperioodi lõppu.

(4) Klassikursust kordama üldjuhul ei jäeta. Erandina võib klassikursust kordama jätta:

- 1) pikaajalise haiguse tõttu;
- 2) juhul, kui õpilane õppis välismaal või mõnes teises koolis ja ei ole õppeaasta lõpuks täitnud kooli õppekava nõudeid täies mahus.

(5) Õpilane, kes on õppeperioodi lõpuks saanud kursusehindeks „puudulik” või „nõrk”, jäetakse täiendavale õppetööle vähemalt hindele „rahuldav“ õpitulemuse saavutamiseks.

(6) Kui õpilasele on ühe õppeaasta jooksul pandud kolmes või enamas kooli õppekavas ettenähtud õppeaines üle poolte kursusehinnetena välja „nõrgad“ või „puudulikud“, kustutatakse ta õpilaste nimekirjast edasijõudmatuse tõttu.

(7) Õpilasele, kes ei sooritanud üleminekueksamit vähemalt hindele „rahuldav”, määratakse eksami sooritamiseks uus tähtaeg, kuid mitte hilisem kui antud aasta 29. august.

(8) Otsuse õpilase, kes ei täitnud punktide 4 ja 6 nõudeid, õpingute jätkamise kohta teeb õppenõukogu hiljemalt 30. augustil.

§ 29. Gümnaasiumi lõpetamise tingimused

(1) Gümnaasiumi lõpetab õpilane:

- 1) kelle kooliastmehinded on vähemalt rahuldavad;
- 2) kes on sooritanud vähemalt rahuldava tulemusega õppeaine kohustuslikule mahule vastavad eesti keele, matemaatika ja võõrkeele (koolis õpetatavas inglise ja vene keeles või kooli õppekava väliselt prantsuse või saksa keeles) riigieksamid;
- 3) kes on sooritanud vähemalt rahuldavale tulemusele kooli õppesuundadest tuleneva ainevaldkonda hõlmava solfedžo ja muusikateooria koolieksami, mida sooritatakse ühildatuna EMTA sisseastumiskatsega;
- 4) kes on sooritanud õpilasuurimuse või praktilise töö (vt kooli õppekava § 12);
- 5) kes on sooritanud vähemalt rahuldavale tulemusele koolieksamid järgmistes ainetes: muusika- ja kunstilugu, üldklaver (v.a klaveri erialal), kammeransambel (instrumendiõppe suunal), saateklass (klaveri erialal).

(2) Õpilased, kes on lõpetanud põhikooli vene või muu õppekeelega koolis või klassis ja on asunud õppima eesti õppekeelega gümnaasiumisse või gümnaasiumiklassi, või õpilased, kes on vene või muu õppekeelega gümnaasiumist või gümnaasiumiklassist asunud õppima eesti õppekeelega gümnaasiumisse või gümnaasiumiklassi, võivad valida, kas sooritavad eesti keele või eesti keele teise keelena riigieksami.

(3) Hariduslike erivajadustega õpilastele, kellele on individuaalse õppekavaga sätestatud kohandatud nõuded võrreldes riikliku õppekavaga, on lõpetamise aluseks individuaalses õppekavas nõutavate õpitulemuste saavutatatus. Lõputunnistusel kajastub niisugusel juhul info kohandatud nõuete kohta õppeaineti.

7 jagu: Õpetaja töökava

§ 30. Aineõpetaja töökava koostamise põhimõtted

(1) Lähtuvalt ainekavast koostab õpetaja igaks õppeaastaks oma töökava. Õpetaja töökava on koostatud tööks kindlas klassikollektiivis.

(2) Töökava vorm peab sobima nii õppeaine spetsiifika kui ka konkreetse õpetaja ning tema töömeetoditega. Töökava seab raamid, kuid ei tohi liigselt piirata õpetaja loovust. Töökava on otstarbekas teha tabeli kujul selle ülevaatlikkuse tõttu. Õpetaja võib vastavalt ainespetsiifikale oma töökava täiendada lisaalajaotustega.

(3) Töökava alusel kavandab õpetaja iga konkreetse õppetunni, kus arvestab õpilaste individuaalset võimekust. Konkreetse õppetunni kava koostamise vormi valib õpetaja ise.

(4) Õpetaja vastutab töökavas ettenähtud terviku õpetamise eest. Töökava on töö üldise planeerimise aluseks, kuid õpetajal on, arvestades konkreetset situatsiooni, lubatud erandina kalduda töökavas planeeritust 10 kalendaarse õppepäeva ulatuses kõrvale. Suuremate kõrvalekallete puhul tuleb töö ümber planeerida.

(5) Tööprotsessis võib õpetaja paindlikult muuta planeeritud lähtudes õpilaste vajadustest, huvidest, uutest ideedest, aktuaalsetest sündmustest jne.

(6) Aineõpetaja töökavas sisaldub:

- õppeaine nimetus;
- aineõpetaja nimi;
- klass;
- õppeaasta;
- periood (kuu, õppenädal) põhi- ja alateemade käsitlemiseks;
- õppesisu (põhi- ja alateemade esitamine);
- oodatavad õpitulemused;
- teadmiste ja oskuste hindamise vorm;
- ainetevaheline lõimumine;
- IKT kasutus;
- õppekirjanduse loetelu;
- õppevahendite loetelu;
- läbivate teemade käsitlemine.